

Handleiding werkplekleren – versie december 2025

Algemene informatie werkplekleren

Deze handleiding is bedoeld voor studenten, werkplekbegeleiders, schoolopleiders en instituutsopleiders.

Het leren op de werkplek is een essentieel onderdeel van de opleiding tot Leraar Basisonderwijs. Vanaf het begin van de opleiding starten de studenten met praktijkervaring op de basisscholen. Van de studenten wordt verwacht dat zij zich geleidelijk ontwikkelen tot zelfstandige leerkrachten die in staat zijn volledige dagen les te geven.

Een groot aantal studenten van de CHE wordt opgeleid op een basisschool die deel uitmaakt van het opleidingsverband Koerskracht. Sinds 2016 is Koerskracht (voorheen PLG-netwerk) een sterk samenwerkingsverband. Koerskracht is intensief betrokken bij de vormgeving en uitvoering van het curriculum wat uitgevoerd wordt tijdens het werkplekleren.

De missie van Koerskracht luidt:

‘Samen leraren opleiden voor het christelijk basisonderwijs’.

Deze handleiding biedt zowel studenten als opleiders de nodige informatie en ondersteuning om het werkplekleren effectief en succesvol te laten verlopen. Studenten krijgen inzicht in hun rol en verantwoordelijkheden, terwijl de opleiders praktische handvatten krijgen voor begeleiding en beoordeling. Door samen te werken, zorgen we voor een rijke leeromgeving waarin toekomstige leerkrachten zich optimaal kunnen ontwikkelen.

De opleidingsschool en het opleidingsinstituut

Binnen het werkplekleren spelen zowel de opleidingsschool (basisschool) als het opleidingsinstituut (de CHE) een cruciale rol.

De opleidingsschool

De opleidingsschool is de praktijkplek waar studenten hun theoretische kennis omzetten in praktijkervaring. Ze biedt een authentieke leeromgeving waarin studenten worden begeleid bij het ontwikkelen van hun pedagogische en didactische vaardigheden.

Begeleiding: De school zorgt voor een intensieve begeleiding van studenten door de werkplekbegeleider en schoolopleider. Ze bieden ondersteuning bij de dagelijkse onderwijsactiviteiten en helpen studenten zich te ontwikkelen tot zelfstandige, bekwame leerkrachten. Zie ook de rolbeschrijving.

Feedback: Werkplekbegeleiders en schoolopleiders geven regelmatig feedback op de prestaties van de studenten en evalueren hun voortgang. Dit helpt studenten om inzicht te

krijgen in hun sterktes en aandachtspunten en om gericht te werken aan hun professionele groei.

Rol van de werkplekbegeleider

De werkplekbegeleider vervult voor de student een voorbeeldrol als het gaat om de beroepshouding als lerende professional. Hij/zij draagt optimaal bij aan de ontwikkeling van de student en beoordeelt de student.

Rol van de schoolopleider

De schoolopleider coördineert het opleiden in de school. Hij/zij is de expert op het gebied van coaching van studenten en werkplekbegeleiders. Hij/zij traint en ondersteunt de werkplekbegeleiders bij hun ontwikkeling als begeleider van de student. De schoolopleider verbindt de verschillende actoren die betrokken zijn bij het opleiden in de school (binnen de school en vanuit de opleiding). De schoolopleider is binnen de school de borgend beoordelaar die naast de werkplekbegeleider de studenten (onafhankelijk) beoordeelt. De schoolopleider is op de hoogte van het functioneren van de student door minimaal twee keer per semester een klassenbezoek af te leggen.

Rol van de bovenschoolse opleider

De bovenschoolse opleider coördineert het opleiden op bovenschoolsniveau binnen een bestuur/vereniging. Hij/zij heeft een verbindende rol richting schoolopleiders, directeuren en de bestuurder. Samen met hen legt hij/zij vast hoe binnen het bestuur en de scholen gewerkt wordt aan de ontwikkeling van de kwaliteit van samen opleiden. Hij/zij heeft een katalyserende rol m.b.t. vernieuwing en verbetering van het opleiden in de school.

Het opleidingsinstituut

Het opleidingsinstituut, de pabo op de CHE, is verantwoordelijk voor het theoretisch kader en de academische ondersteuning van de studenten. Het instituut fungeert als kennisbron en biedt een solide basis waarop de studenten hun praktijkervaringen kunnen bouwen.

Theoretische onderbouwing: Het opleidingsinstituut verzorgt het theoretische deel van de opleiding, waarbij studenten kennis opdoen over onderwijskundige theorieën, pedagogiek en didactiek. Dit biedt hen de benodigde achtergrond om effectief te functioneren in de praktijk.

Kwaliteitsborging: Het opleidingsinstituut bewaakt de kwaliteit van zowel de theoretische als de praktijkcomponenten van de opleiding. Zij zorgt ervoor dat de leeruitkomsten worden behaald en dat de opleiding voldoet aan de landelijke normen en eisen.

Begeleiding: Het instituut biedt ondersteuning aan zowel studenten als opleiders op de opleidingsscholen. De instituutsopleider speelt hier een grote rol in.

Rol van de instituutsopleider

De instituutsopleider is de contactpersoon tussen de organisatie, de scholen en de opleiding. Hij/zij draagt zorg voor de onderlinge afstemming van het werkplekleren en het leren op de opleiding. Hij/zij informeert de schoolopleider en bovenschoolse opleider over het opleidingscurriculum, ondersteunt de schoolopleider in het trainen van de werkplekbegeleiders en bewaakt samen met de bovenschoolse opleider en de schoolopleider de kwaliteit van het opleiden in de school.

De student

Als student neem je zelf initiatief om aan je ontwikkeling te werken. Je geeft lessen, voert de diverse opdrachten uit, je hebt een bijdrage aan het team en je woont onder andere regelmatig vergaderingen en (ouder)gesprekken bij.

Beroepsbeeld Leraar – Vijf rollen van de leraar

Het 'Beroepsbeeld Leraar' beschrijft de essentie van het leraarschap, wat de leraar nodig heeft om de kerntaken goed uit te voeren en hoe de leraar zich kan ontwikkelen. Op de CHE is het 'Beroepsbeeld van de Leraar' gebaseerd op de leeruitkomsten (LU's), de landelijke bekwaamheidseisen van leraren, de landelijke kennisbases, de inhoud van de opleidingsbelofte en de 'Vijf rollen van leraren'.

De student zal de 'Vijf rollen van leraren' die in het 'Beroepsbeeld Leraar' beschreven staan, in de loop van de opleiding moeten gaan beheersen. Het beheersen van de 'Vijf rollen van leraren' betekent dat je als student bekwaam bent als leraar.

Waarom de 'Vijf rollen van leraren'? Als leraar kun je het vak van leraar bezien vanuit verschillende 'rollen'. De student doet in het werkveld en op de CHE de kennis en de vaardigheden op die nodig zijn voor het beheersen van de verschillende 'rollen'. De 'rollen van leraren' zijn onderverdeeld in vijf rollen:

- De leraar als waardengedreven professional,
- De leraar als pedagoog
- De leraar als didacticus
- De leraar als onderwijsontwerper
- De leraar als teamspeler

De 'Vijf rollen van leraren' worden op NLQF 5 en NLQF 6 niveau besproken en zullen in de loop van de opleiding, zowel op de werkplek, als op de CHE, aan bod komen. De student begint met de focus op één rol, in de loop van de opleiding staan meerdere rollen tegelijk centraal tot het eind van de opleiding waar alle rollen tegelijk aan bod komen en de student alle rollen zal leren beheersen.

Daarbij moet worden opgemerkt dat de rol 'De leraar als waardengedreven professional' niet zozeer een rol is zoals de andere vier rollen, maar meer, zoals Biesta (2017) uitlegt, een

subjectificatie is, deze rol heeft, nog meer dan de anderen, te maken met ons 'zijn', onze existentie. Op de CHE zal deze rol daarom extra aandacht krijgen in het Professionele Identiteit (PI)- lint.

NLQF5 en NLQF6

Volgens het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF) geldt dat op de pabo de eerste twee jaar op NLQF 5 niveau les wordt gegeven. In leerjaar 3 en 4 wordt op NLQF 6 niveau lesgegeven, daarmee staat in de afstudeerfase bij het innovatieonderzoek, de Proeve van Bekwaamheid en het Position Paper, met de leeruitkomsten op NLQF 6 niveau, centraal.

Werken met leeruitkomsten en indicatoren

Om aan te tonen dat studenten kennis en vaardigheden beheersen, wordt er op de pabo gewerkt met leeruitkomsten en indicatoren. Leeruitkomsten vormen de operationalisatie van de landelijk vastgestelde eindkwalificaties. Eindkwalificaties zijn de omschrijvingen van de kennis, inzichten en vaardigheden waarover een student aan het einde van de opleiding minimaal zou moeten beschikken. Deze eindkwalificaties worden in een Landelijk Opleidingsoverleg bepaald en door de Vereniging Hogescholen vastgesteld.

In de leeruitkomsten worden deze eindkwalificaties geconcretiseerd. Bij leeruitkomsten gaat het over het aantonen van iets, het gaat om het resultaat en niet om de weg er naartoe. Zo ontstaat er ruimte voor studenten om op andere manieren aan te tonen dat zij iets weten, begrijpen of toepassen.

Om studenten te helpen een concreet beeld te vormen bij een leeruitkomst (kwaliteitsbesef), handvatten te creëren voor het geven en ophalen van (peer)feedback (formatief handelen) en richting te geven aan een betrouwbare (summatieve) beoordeling, werken we leeruitkomsten uit in indicatoren. Indicatoren zijn deelaspect(en) en concretisering van een leeruitkomst.

Indicatoren:

- zijn een uiteenrafeling van de leeruitkomst;
- zijn indicatief (er zijn "meer wegen die naar Rome leiden");
- kunnen in sommige gevallen aangevuld of toegespitst worden op basis van de praktijk of bewijsstukken van de student;
- vormen de beoordelingscriteria bij assessments en opdrachten;
- zijn geen "afvinklijstje" maar het holistische oordeel van de docent ("timmermansoog") is en blijft belangrijk;
- zijn, net zoals leeruitkomsten, leerwegonafhankelijk.

Professionele identiteit

De professionele identiteitsontwikkeling van de studenten is een belangrijk onderdeel van de studie. In een aparte begeleidingslijn, het PI-lint, worden de student begeleid door een studentbegeleider van het opleidingsinstituut. Tijdens groepsbijeenkomsten en individuele gesprekken reflecteren studenten op hun persoonlijk welzijn, studieproces en het werkplekleren. Het persoonlijke verhaal van de student staat altijd centraal. Elk semester verwerkt de student zijn ervaringen in een zogenaamd PI-paspoort. Op deze manier maakt iedere student zijn eigen professionele identiteitsontwikkeling zichtbaar.

Opbouw van het werkplekleren

Zoals eerder aangegeven is het werkplekleren een essentieel onderdeel van de opleiding. Studenten ontwikkelen zich geleidelijk van het geven van één les tot zelfstandige leerkrachten die hele dagen les kunnen geven en daarbij de verantwoordelijkheid van de klas kunnen dragen.

Per semesterprogramma volgt hieronder een korte beschrijving van de verwachtingen per programma. Door deze opbouw kunnen studenten stapsgewijs hun vaardigheden en zelfstandigheid vergroten, met als einddoel om als competente, zelfverzekerde leerkrachten het basisonderwijs te betreden.

Semesterprogramma 1:

In semesterprogramma 1 ligt de focus op kennismaking met de praktijk en het opdoen van eerste ervaringen in het lesgeven.

Verwachtingen:

- Minimaal drie activiteiten per dag uitvoeren
  - o Waarvan ten minste één (methode)les per dag geven
  - o Daarnaast twee andere activiteiten uitvoeren zoals:
    - Observatie van de klas of individuele leerlingen
    - Voorlezen aan de klas
    - Werken met individuele kinderen of in kleine groepjes

Semesterprogramma 2:

In semesterprogramma 2 wordt de verantwoordelijk van de student uitgebreid met meer zelfstandige lesopdrachten.

Verwachtingen:

- Minimaal drie activiteiten per dag uitvoeren
  - o Waarvan ten minste twee (methode)lessen per dag geven
  - o Verrijking van methodelessen in ontwerp en uitvoering
  - o Daarnaast andere activiteiten uitvoeren zoals:
    - Observatie van de klas of individuele leerlingen
    - Voorlezen aan de klas
    - Werken met individuele kinderen of in kleine groepjes

Semesterprogramma 3:

Semesterprogramma 3 richt zich op het verdiepen van lesgeefvaardigheden en lesovergangen.

Verwachtingen:

- Minimaal drie activiteiten per dag uitvoeren
- Ten minste twee/drie (methode)lessen per dag geven
- Oefenen met lesovergangen
- Het geven van meerdere lessen achter elkaar
- Oefenen met halve dagen lesgeven

Semesterprogramma 4:

In semesterprogramma 4 bouwt de student verder op de eerdere ervaringen met een nadruk op halve lesdagen. De student heeft een keuze gemaakt voor een verdieping in 'Jonge Kind' (groepen 1-3) of 'Oudere Kind' (groepen 4-8). Daarnaast volgen de studenten naast de lintstage ook een oriënterende stage (totaal 2,5 week) binnen een ander onderwijscontext naar keuze. Aan het einde van het semester is de student in staat om een halve dag zelfstandig les te geven.

Verwachtingen:

- Oefenen met halve lesdagen
- Verfijnen van klasmanagement en instructietechnieken

Semesterprogramma 5:

Semesterprogramma 5 is gereserveerd voor de Keuze- en Orientatieminor (KOM minor), waarin de student zich kan specialiseren of verbreden. De student is niet actief in het werkplekleren.

Semesterprogramma 6:

In semesterprogramma 6 wordt de stap gezet naar volledige dagen lesgeven.

Verwachtingen:

- Halve lesdagen zelfstandig lesgeven
- Oefenen met hele dagen lesgeven
- Verdere ontwikkeling van zelfstandigheid en eigen lesstijl

Semesterprogramma 7:

In semesterprogramma 7 ligt de nadruk op het zelfstandig lesgeven van hele dagen. Aan het einde van het semesterprogramma dient de student klaar te zijn voor de Proeve van Bekwaamheid.

Verwachtingen:

- Hele dagen zelfstandig lesgeven
- Oefenen met de taken die bij het leraarschap horen, denk aan;
  - o Planning
  - o Toetsevaluatie
  - o Oudergesprekken

- Verdere ontwikkeling van zelfstandigheid en eigen lesstijl

Semesterprogramma 8:

Semesterprogramma 8 markeert de afstudeerfase. Tijdens de Proeve van Bekwaamheid functioneert de student volledig als leerkracht.

Verwachtingen:

- Volledige verantwoordelijkheid voor een klas, inclusief voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de lessen
- Hele lesdagen zelfstandig lesgeven
- Functioneren als volwaardig teamlid binnen de school
- Klaar zijn voor de overgang naar de professionele rol als beginnend leerkracht

Wissel van werkplekgroep

Tijdens het werkplekleren doen de studenten praktijkervaring op in verschillende groepen van de basisschool. Het opdoen van ervaring in diverse groepen helpt studenten een breed scala aan onderwijssituaties te ervaren en zich te ontwikkelen tot veelzijdige leerkrachten.

Groepenwissel: Na elk semesterprogramma (1 t/m 6) wordt van de student verwacht dat hij/zij wisselt van groep. Semesterprogramma 7 en 8 kan in dezelfde groep.

Werkplek: studenten met een vaste werkplek wordt dringend geadviseerd om elk semesterprogramma te wisselen per groep. Het is verplicht om ieder jaar te wisselen van groep.

Het is verrijkend voor alle studenten om tijdens hun opleiding veel ervaring op te doen in verschillende groepen en bouwen (minimaal 3 groepen).

In de eerste drie jaar van de opleiding doet de student zowel ervaring op in zowel de onderbouw (groep 0, 1 of 2) als bovenbouw (groep 7 of 8) om zicht te hebben op de ontwikkeling van de leerlingen en de aansluiting op de voorschool en het voortgezet onderwijs.

Werkplekleren (WPL-)voorbereidingsformulier

In semesterprogramma 1.2 krijgen de studenten instructie over het WPL-voorbereidingsformulier. Het formulier is onderverdeeld in drie onderdelen: didactische analyse, lesopbouw en evalueren. Bij de didactische analyse leren studenten een beginsituatie formuleren, smart doelen opstellen en een verantwoording voor de les schrijven.

Er wordt verwacht dat studenten in semesterprogramma 1, 2 en 3 bij iedere les een WPL-voorbereidingsformulier invullen.

In semesterprogramma 4 gaan de studenten oefenen met het geven van halve lesdagen. We verwachten dan dat er een voorbereiding is van het dagdeel. Hiervoor kan het WPL-

voorbereidingsformulier dagdeel voor gebruikt worden.

De WPL-voorbereidingsformulieren zijn te vinden op de www.koerskracht.nu.

Beoordeling

WPL-Wijzer

De WPL-Wijzer is ontworpen om de ontwikkeling van studenten in het basisonderwijs te volgen en te beoordelen. Deze richt zich op de verschillende rollen van de leraar en biedt een gestructureerde aanpak om deze te evalueren. Er is een aparte handleiding voor de WPL-Wijzer.

Feedbackmomenten

Tussentijds ontdekken wat je al geleerd hebt en waar je nog in moet groeien. Het blijkt een bijzondere krachtige factor te zijn in het leerproces van een student. Daarom bieden wij graag de studenten – op de opleidingsschool en op de CHE – veel momenten aan waarin zij feedback kunnen vragen (en geven). Bij iedere WPL-activiteit staat beschreven of (en op welke manier) feedback van de werkplekbegeleider of schoolopleider gewenst is. Het betreft hier steeds een tussenstand, een prikkel om de student te stimuleren zich door te ontwikkelen.

Summatieve beoordeling

Tegen het einde van ieder semester is een moment van beoordelen. Heeft de student – met behulp van de feedback – daadwerkelijk de beoogde leeruitkomst behaald? Op de opleidingsschool vindt deze summatieve beoordeling plaats aan de hand van de WPL-wijzer.

Remedieerbeleid

Volgt later in het studiejaar.

Semesterprogramma's

Onderstaand wordt kort per semesterprogramma beschreven waar de focus op ligt. De activiteiten behorend bij het semesterprogramma en de onderwijseenheden zijn te vinden op koerskracht.nu bij het werkplekieren.

Semesterprogramma 1 - Onderwijseenheid 1.1

De volgende rol van de leraar staat centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als pedagoog

Informatie over de onderwijseenheid

In deze onderwijseenheid leert de student om het leerklimaat in zijn praktijkgroep positief te stimuleren. De student zal zich in deze periode verdiepen in verschillende relevante aspecten: het observeren van kinderen, het aansluiten bij de basisbehoeften van de kinderen en het ontwikkelen van leiderschap.

Dit vraagt uiteraard veel oefening. We bieden daarom een reeks activiteiten aan de hand waarvan de student zich kan bekwamen en uiteindelijk kan aantonen of hij de leeruitkomst behaald heeft.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Jij beïnvloedt het leerklimaat in de klas positief, doordat je pedagogisch een leidinggevende rol aanneemt en aansluit bij de basisbehoeften van kinderen. Jij baseert je handelen en keuzes op actuele vakinhoudelijke en pedagogische kennis.

Indicatoren:

1.1.1 observeren: Jij observeert gedrag van kinderen d.m.v. een observatiemethode, beschrijft de gegevens objectief en genuanceerd en onderbouwt je conclusies en adviezen met steekhoudende argumenten.

1.1.2 basisbehoeften: Jij sluit aan bij de basisbehoeften van kinderen doordat je doelbewust werkt aan relatie (tussen jou en de kinderen en de kinderen onderling), competentie en autonomie.

1.1.3 leiderschap: Jij toont leiderschap doordat je kinderen motiveert en structuur biedt en op passende wijze handelt bij gewenst en ongewenst gedrag van kinderen.

1.1.4 kennis: Jij baseert je handelen en keuzes m.b.t. observeren, basisbehoeften en leiderschap op actuele vakinhoudelijke en pedagogische kennis.

Semesterprogramma 1 - Onderwijseenheid 1.2

De volgende rol van de leraar staat centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als didacticus

Informatie over de onderwijseenheid

De eerste ervaringen in het lesgeven staan centraal in deze onderwijseenheid. Studenten leren methodelessen voorbereiden voor verschillende vakgebieden en voeren deze lessen ook uit op de praktijkschool.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Je bereidt zelfstandig en planmatig doelgerichte lessen voor en voert ze uit. Jij baseert je handelen en keuzes op actuele vakinhoudelijke en vakdidactische kennis en maakt gebruik van een onderwijskundig model.

Indicatoren:

1.2.1 Voorbereiden: Je bereidt zelfstandig en planmatig doelgerichte methodelessen voor.

1.2.2 Uitvoeren: Je voert zelfstandig en planmatig doelgerichte methodelessen uit.

1.2.3. Effectieve instructie: Je kunt een goede en effectieve instructie geven en maakt gebruik van een onderwijskundig model voor directe instructie.

1.2.4. Vakinhoud: Je baseert je handelen en keuzes op actuele en vakinhoudelijke kennis.

1.2.5. Didactische kennis: Je baseert je handelen en keuzes op vakspecifieke didactische kennis.

Semesterprogramma 2 - Onderwijseenheid 2.1

De volgende rol van de leraar staat centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als waardengedreven professional.

Informatie over de onderwijseenheid

Bij deze eenheid gaat de student aan de slag met activiteiten die te maken hebben met de identiteit van zichzelf, de leerlingen en de school. 'Practise what you preach' staat centraal. De student oefent zichzelf tot een 'waardengedreven professional'.

Dit draagt bij aan de ontwikkeling als leerkracht omdat de student leert zich aan te sluiten bij de identiteit van de doelgroep. Ook leert de student (les)activiteiten betekenisvol te maken voor zowel pedagogisch en vakdidactische inhoud als voor de vorming van leerlingen.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Jij geeft zelfstandig kunstzinnige activiteiten vorm gericht op levensbeschouwing, burgerschap en sociale cohesie. Jij voert die uit aansluitend bij de identiteit van de school, jezelf en culturele en religieuze achtergronden van de kinderen. Jij baseert je handelen en keuzes op actuele vakinhoudelijke en vakdidactische kennis waaronder kennis over diversiteit in de samenleving.

Indicatoren:

2.1.1 Levensbeschouwing: Je brengt de levensbeschouwelijke positie van de school en de klas in kaart en houdt hiermee rekening in je onderwijs.

2.1.2 Democratische cultuur: Je hebt inzicht in de democratische cultuur van Nederland en laat zien hoe jouw eigen culturele en religieuze identiteit zich hiertoe verhoudt.

2.1.3 Viering: Jij werkt op je werkplek mee aan de organisatie en uitvoering van een viering gericht op sociale cohesie.

2.1.4 Eigenvaardigheid: Je bezit voldoende eigenvaardigheid voor drama, muziek en beeldende vorming.

2.1.5 Kunstzinnige vakken: Je toont vakinhoudelijke kennis aan in lesactiviteiten voor de vakken drama, muziek en beeldende vorming.

2.1.6 Lessen: In de lessen die je geeft pas je de kennis toe van de concepten ontwikkelingspsychologie, klassenmanagement, burgerschap, sociale cohesie en diversiteit.

Semesterprogramma 2 - Onderwijseenheid 2.2

De volgende rol van de leraar staat centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als ontwerper

Informatie over de onderwijseenheid

In deze onderwijseenheid werkt de student aan de rol van ontwerper. Het ontwerpen en uitvoeren van betekenisvol onderwijs staat centraal. In onderwijseenheid 1.2 toonde de

student aan dat hij methodelessen kan geven. Bij deze leeruitkomst gaat het om het verrijken van methodelessen, zodat de lessen van de student aansluiten bij de belevingswereld, ontwikkeling en interesses van kinderen. Ook gaat de student aan de slag met het ontwerpen van vakoverstijgende lessen, waarbij de student leert om leerdoelen van verschillende vakgebieden te combineren. De student zorgt hierbij voor een rijke leeromgeving die leren betekenisvol maakt en maatschappelijke betekenis geeft aan de inhoud. Door uit te gaan van de interesses en nieuwsgierigheid van leerlingen, stimuleer je de betrokkenheid van leerlingen. Tot slot gaat de student aan de slag met de principes van onderzoekend leren. Hij ontdekt hoe je deze principes kunt inzetten om leerlingen zelf nieuwe kennis en vaardigheden te laten opdoen. Alles in deze onderwijseenheid gaat uiteindelijk om het creëren van een inspirerende en uitdagende leeromgeving waarin kinderen optimaal kunnen leren.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Je verrijkt methodelessen waarbij je kinderen motiveert om te leren. Jij ontwerpt vakoverstijgende lessen (activiteiten) en voert deze uit. Jij baseert je handelen en keuzes op verschillende didactische werkwijzen, vormen van leren en actuele vakinhoudelijke en vakdidactische kennis.

Indicatoren:

2.2.1 Verrijkte methodelessen: Je verrijkt en geeft methodelessen vanuit vakkennis, vakdidactiek en door het inzetten van concreet materiaal en digitale technologie.

2.2.2 Vakoverstijgend onderwijs: Je ontwerpt vakoverstijgende lessen, bestaande uit doelen van minimaal twee vakgebieden, en voert deze uit.

2.2.3 Rijke leeromgeving: Je verantwoordt vanuit jouw visie op een rijke leeromgeving hoe je een onderwijsactiviteit, waarin bewegen en buitenonderwijs centraal staan, hebt ontworpen en uitgevoerd.

2.2.4 Onderzoekend leren: Je ontwerpt lessen aan de hand van de principes van onderzoekend leren en voert deze uit.

Semesterprogramma 3 - Onderwijseenheid 3.1

De volgende rollen van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als pedagoog
- De leraar als didacticus

Informatie over de onderwijseenheid

In deze onderwijseenheid leert de student om zijn wpl-groep een veilig leerklimaat te bieden waarbij hij planmatig gedifferentieerd onderwijs geeft passend bij de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen. Daarbij maakt hij gebruik van een diversiteit aan data en actuele vakinhoudelijke en pedagogische kennis.

Deze leeruitkomst kent diverse fasen. Dit vraagt planmatig werken van de student en uiteraard veel oefening. We bieden hierbij daarom een aantal activiteiten aan de hand

waarvan de student zich kan bekwamen en uiteindelijk kan aantonen of hij de leeruitkomst behaald heeft.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Jij biedt een veilig leerklimaat waarbij je planmatig gedifferentieerd onderwijs geeft passend bij de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen. Jij maakt daarbij gebruik van een diversiteit aan data en actuele vakinhoudelijke en pedagogische kennis.

Indicatoren

3.1.1 observeren: Je observeert en verzamelt data over de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen.

3.1.2. interpreteren: Je interpreteert de verzamelde data over de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen en onderbouwt deze behoeften vanuit actuele vakinhoudelijke en pedagogische bronnen.

3.1.3 ontwerpen: Je ontwerpt gedifferentieerd onderwijs voor de groep en individuele leerlingen en baseert deze op actuele vakdidactische en pedagogische bronnen.

3.1.4 uitvoeren: Je geeft gedifferentieerd onderwijs passend bij de instructie- en onderwijsbehoeften van de groep en individuele leerlingen waarbij jij werkt aan een veilig leerklimaat.

3.1.5 evalueren: Je evalueert hoe jouw onderwijs heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de groep en individuele leerlingen en een veilig leerklimaat.

Semesterprogramma 3 - Onderwijseenheid 3.2

De volgende rollen van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als waardengedreven professional
- De leraar als pedagoog
- De leraar als didacticus

Informatie over de onderwijseenheid

In deze onderwijseenheid ontwikkelt de student sensitief praktijk handelen vanuit de opgedane kennis van de zogeheten ecologische systeemtheorie van Bronfenbrenner, met als doel een veilig leerklimaat te creëren voor alle leerlingen. De student wordt zich bewust van de eigen identiteit en leert zich te verhouden tot diversiteit in o.a. cultuur en levensbeschouwing. De student bekwaamt zich in gespreksvoeringstechnieken met leerlingen en andere samenwerkingspartners. Binnen de vakken Engels, bewegingsonderwijs en godsdienst, wordt met oog op diversiteit van leerlingen, sensitief lesgegeven.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Je ontwikkelt sensitiviteit om aan te sluiten bij de individuele context van kinderen, zodat je voor hen een veilige leeromgeving creëert. Je kennis van deze individuele

contexten is gevormd door gesprekken met samenwerkingspartners in de omgeving van kinderen. Je bekwaamt je als lerende professional in de toepassing van gespreksvoeringstechnieken. Je baseert je keuzes en handelen op vakinhoudelijke bronnen en leerlinggegevens uit verschillende informatiebronnen.

Indicatoren:

3.2.1: Je verzamelt kennis over de directe leefomgeving van kinderen in je beroepspraktijk. Deze kennis verwerf je uit informatiebronnen en door gesprekken te voeren met de directe relaties van deze kinderen.

3.2.2: Je onderzoekt en voert gesprekken met het ondersteunend netwerk rondom kinderen om zo de interacties tussen verschillende samenwerkingspartners in kaart te brengen. Je laat zien hoe dit ondersteunend netwerk de onderwijsbehoeften en/of leerhouding van kinderen beïnvloedt.

3.2.3: Je brengt de sociale, culturele en maatschappelijke factoren in kaart die direct of indirect invloed hebben op de samenwerkingspartners in het ondersteunend netwerk rondom kinderen. Je laat de contextafhankelijkheid van deze factoren zien in hun doorwerking op deze kinderen.

3.2.4: Je toont aan hoe je in de beroepspraktijk de opgedane kennis over de context van individuele kinderen gebruikt om een veilige leeromgeving voor hen te creëren. Je richt je onderwijsactiviteiten zo in dat ze rekening houden met deze kinderen en hun context.

Semesterprogramma 4 - Onderwijseenheid 4.1

Tijdens het semesterprogramma WPL-Oriëntatie kunnen studenten kiezen tussen twee opties: de buitengewone stage of bewegingsonderwijs.

Buitengewone Stage

Tijdens de buitengewone stage lopen studenten 2,5 week stage in een voor hen nieuwe onderwijscontext. Dit kan bijvoorbeeld zijn in het speciaal basisonderwijs (SBO), speciaal onderwijs (SO), voortgezet onderwijs (VO), voortgezet speciaal onderwijs (VSO), of traditionele vernieuwingsscholen. Het doel is dat studenten ervaring opdoen in een onderwijsomgeving die voor hen nieuw is, waardoor ze hun horizon verbreden en nieuwe inzichten opdoen.

Bewegingsonderwijs

Kiezen studenten voor bewegingsonderwijs, dan starten ze met het eerste deel van de leergang bewegingsonderwijs en krijgen na het behalen hiervoor het bijbehorende certificaat. Het programma is gericht op het ontwikkelen van vaardigheden en kennis die nodig zijn om bewegingsonderwijs te geven. Studenten leren hoe ze effectieve en veilige bewegingslessen kunnen ontwerpen en uitvoeren, en hoe ze leerlingen kunnen motiveren en begeleiden in hun fysieke ontwikkeling.

Semesterprogramma 4 - Onderwijseenheid 4.2

De volgende rollen van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als Pedagoog
- De leraar als Onderwijsontwerper
- De leraar als Teamspeler

Informatie over de onderwijseenheid

In deze onderwijseenheid heeft de student een keuze gemaakt voor een verdiepende onderwijsroute gericht op het 'Jonge Kind' (de groepen 1-3) of het 'Oudere kind' (de groepen 4-8). Het op een eigen-wijze ontwerpen en uitvoeren van onderwijs passend bij de doelgroep staat centraal. Het is dan ook van belang dat de 'werkplekleren-praktijk' van de student aansluit bij de gekozen onderwijsroute.

In voorgaande onderwijseenheden (2.2 & 3.1) toonde de student aan (methode)lessen te kunnen verrijken en vakoverstijgende en betekenisvolle lessen te kunnen geven. Ook liet de student zien planmatig onderwijs passend bij de instructie- en onderwijsbehoefte van de groep te kunnen creëren. In deze onderwijseenheid zal de student zich verder verdiepen in de specifieke leeftijdsfase van de groep om vanuit onderwijsvisie creatief, innovatie en betekenisvol onderwijs te ontwerpen en uit te voeren. De student zal in overleg met de werkplek een eigen onderwijsontwerp maken en uitvoeren. Gedurende het werkplekleren zal de student werken met een Logboek, waarin bijgehouden wordt hoe het onderwijs aangepast wordt/is op de veranderende leer-/ontwikkel-behoefte van leerlingen en welke leermomenten de student opdoet t.a.v. het ontwerpen van Eigen-wijs onderwijs. Als laatste zal de student binnen deze onderwijseenheid gaan oefenen met het voeren van een onderwijsdialoog binnen het onderwijsveld.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Je geeft op onderbouwde, eigen wijze vorm aan onderwijs en sluit hierbij aan op de specifieke ontwikkelingsfasen van de kinderen in je groep. Je gebruikt hierbij relevante onderwijstheorie

Indicatoren

4.2.1: Je ontwerpt creatief, innovatief en betekenisvol onderwijs op grond van jouw visie en past dit toe in jouw (doel)groep.

4.2.2: Je volgt en stimuleert de ontwikkeling van de kinderen in jouw groep en je past je onderwijs flexibel aan op veranderende leer-/ontwikkelbehoeften van individuele kinderen.

4.2.3: Je kunt eigen onderwijskeuzes onderbouwen vanuit relevante onderwijstheorie en je kan positief kritisch bijdragen aan de onderwijsdialoog in diverse contexten

Semesterprogramma 4 - Onderwijseenheid 4.3

De volgende rol(len) van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als didacticus
- De leraar als onderwijsontwerper
- De leraar als teamspeler

Informatie over de onderwijseenheid

In deze onderwijseenheid wordt de student geïnspireerd op het gebied van innovatie en technologie. De student gaat zelf innovatieve onderwijsactiviteiten ontwerpen en uitvoeren waarin ICT een grote rol speelt. Daarbij houdt de student rekening met ethische, pedagogische en vakinhoudelijke kennis. De student deelt de resultaten met andere professionals zodat iedereen in de beroepspraktijk ook geïnspireerd wordt.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Je experimenteert binnen je eigen beroepspraktijk met onderwijsontwikkeling gebaseerd op actuele en innovatieve technologie en ICT. Je analyseert en beoordeelt de daarvoor uitgevoerde onderwijsactiviteiten met een kritische houding gebaseerd op ethische, vakinhoudelijke en pedagogische kennis. Je deelt de evaluatie van deze onderwijsactiviteiten met andere professionals binnen je beroepspraktijk.

Indicatoren

4.3.1. Onderzoek bronnen: Je verzamelt en analyseert informatie over en toont een kritische houding t.a.v. actuele en innovatieve technologie en ict vanuit ethische, vakinhoudelijke en pedagogische kennis.

4.3.2. Onderzoek praktijk: Je onderzoekt de mogelijkheden voor de beroepspraktijk en experimenteert hiermee. Je trekt conclusies voor je te ontwerpen onderwijsactiviteiten.

4.3.3. Plan: Je ontwerpt planmatig onderwijsactiviteiten voor je beroepspraktijk waarin je met de leerlingen gaat experimenteren met onderwijsontwikkeling (vernieuwing of verandering) gebaseerd op actuele en innovatieve technologie en ict.

4.3.4. Uitvoer: Je voert de ontworpen onderwijsactiviteiten – m.b.t. onderwijsontwikkeling gebaseerd op actuele en innovatieve technologie en ict - binnen je eigen beroepspraktijk uit.

4.3.5. Evaluatie: Je analyseert en beoordeelt de uitgevoerde onderwijsactiviteiten met een kritische houding gebaseerd op ethische, vakinhoudelijke en pedagogische kennis. Je deelt deze evaluatie met andere professionals binnen je beroepspraktijk.

Semesterprogramma 5 – Kies Op Maat minor

Met de Kies Op Maat minor kunnen de studenten zich verbreden bij een zelfgekozen minor.

Semesterprogramma 6 - Onderwijseenheid 6.1

De volgende rol(len) van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als onderwijsontwerper

Informatie over de onderwijseenheid

In SP 6.1 ontwikkelen en schrijven studenten een persoonlijke visie op onderwijs en opvoeding, waarbij ze inzichten uit filosofische en pedagogische theorieën wegen en integreren. Studenten verdiepen zich in klassieke en hedendaagse bronnen, benutten professionele netwerken en samenwerkingsverbanden, en verdedigen hun visie tegenover docenten en kritische peers.

In SP 6.1 vindt geen WPL-toetsing plaats.

Leeruitkomst

Jij ontwikkelt en beschrijft als lerende professional een persoonlijke onderwijsfilosofische visie. Je verhoudt je daarin tot lokale, nationale en internationale professionele samenwerkingsverbanden en netwerken. Jij weegt inzichten uit relevante onderwijstheorieën af om je visie overtuigend te onderbouwen.

Indicatoren

6.1.1 | Jij oriënteert je op filosofische concepten en benaderingen in de pedagogiek, selecteert concepten en benaderingen waarin je je wilt verdiepen en verkent hierbij relevante literatuur. Je benut in deze oriëntatie professionele samenwerkingsverbanden en netwerken.

6.1.2 | Jij verdiept je grondig in de herkomst en betekenis van de gekozen concepten en benaderingen aan de hand van klassieke en hedendaagse bronnen. Je analyseert de invloed van deze benaderingen op pedagogische of onderwijskundige theorieën. Je laat zien hoe je verdieping aanbrengt. Je zoekt en verwerkt feedback van peers en professionele samenwerkingspartners.

6.1.3 | Jij weegt de bestudeerde concepten en benaderingen en daardoor beïnvloede theorieën nauwkeurig af om tot een zelfstandig beargumenteerde onderwijsfilosofische visie te komen. In deze visie integreer je klassieke en hedendaagse bronnen en laat je duidelijk zien boven het originele materiaal te staan. Je bent zelfkritisch en weerlegt mogelijke tegenargumenten.

6.1.4 | Jij verdedigt je visie ten overstaan van kritische peers en professionals.

Semesterprogramma 6 - Onderwijseenheid 6.2

De volgende rol(len) van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als didacticus
- De leraar als onderwijsontwerper
- De leraar als teamspeler

Informatie over de onderwijseenheid

Tijdens deze onderwijseenheid gaat de student kritisch kijken naar verschillende aspecten van het taalonderwijs op de school waar werkplekleren plaatsvindt. De student kijkt bijvoorbeeld of er kinderen op die school zitten voor wie Nederlands niet de eerste taal is, hoe Engels wordt gegeven en hoe het lezen wordt gestimuleerd. Samen met medestudenten gaat de student nieuwe lesactiviteiten ontwerpen en uitproberen om zo bij te dragen aan onderwijsverbetering.

De student gaat bij het ontwerpen van nieuwe lesactiviteiten gebruik maken van internationale curricula en er wordt voor het ontwerpen van nieuwe lesactiviteiten gebruik gemaakt van een model voor teamleren, bv. Lesson study.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Je leert van en met elkaar in teamverband en levert een actieve bijdrage aan onderwijsontwikkeling. Je laat je daarbij inspireren door input uit internationale curricula.

Indicatoren:

6.2.1: vanuit een kritische reflectie op het taalcurriculum voer je activiteiten uit waarmee inspeelt op de lokale samenleving.

6.2.2: je levert een positieve en constructieve bijdrage aan onderwijsverbetering gebruik makend van een model voor teamleren.

6.2.3: je komt vanuit kennis van onbekende omgeving/internationale curricula m.b.t. onderwijs tot nieuwe inzichten waarmee je een actieve bijdrage levert aan onderwijsverbetering.

6.2.4: Je werkt als team en organiseert activiteiten, je reflecteert op jouw rol tijdens de internationaliseringsactiviteit.

Semesterprogramma 6 - Onderwijseenheid 6.3

De volgende rol(len) van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als onderwijsontwerper
- De leraar als teamspeler

Informatie over de onderwijseenheid

Tijdens deze domeinprofilering ontwikkelt de student zich tot beginnend specialist in de basisschool, als specialist Wetenschap en technologie of specialist Cultuur. Vanuit deze rol leert de student interprofessioneel samen te werken. Ook leert de student digitale technologie effectief in te zetten.

Dit draagt bij aan de ontwikkeling als leerkracht omdat de student leert samenwerken met externe partners en collega's. Ook leert de student kennis en vaardigheden toe te passen bij het werken aan een vraagstuk dat relevant is voor de samenleving & onderwijspraktijk.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Je ontwikkelt kennis en vaardigheid binnen het onderwijsprofiel Wetenschap en technologie of Cultuur door interprofessioneel samen te werken aan een vraagstuk, waarbij je digitale technologie effectief inzet.

Indicatoren

- 6.3.1 De student toont aan dat het vraagstuk relevant is voor de samenleving & onderwijspraktijk.
- 6.3.2 De student toont aan dat hij zijn kennis binnen het onderwijsprofiel heeft ontwikkeld.
- 6.3.3 De student toont aan dat er sprake is van interprofessioneel samenwerken.
- 6.3.4 De student toont aan dat hij zijn vaardigheid binnen het profiel heeft ontwikkeld.
- 6.3.5 De student presenteert zichzelf als specialist door middel van het product/de vaardigheid.
- 6.3.6 De student toont aan dat hij digitale technologie als integraal onderdeel van het ontwerp in kan zetten.

Semesterprogramma 7.1

De volgende rol(len) van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als Waardengedreven professional
- De leraar als Pedagoog
- De leraar als Didacticus
- De leraar als Onderwijsontwerper
- De leraar als Teamspeler

Informatie over de onderwijseenheid

Tijdens WPL Handelen 7.1 werkt de student aan de vijf beroepsrollen van leerkracht basisonderwijs. De student staat dit semester twee dagen per week voor de klas (deeltijd min. 1 dag). Op woensdag zal de student op de WPL school zijn in verband met het onderzoek van 7.2. Op donderdag is er een collegedag op de CHE, waar de studenten elkaar ontmoeten en met elkaar ervaringen vanuit WPL handelen uitwisselen via o.a. supervisie of intervisie.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Jij functioneert als onderwijsprofessional die, onder verantwoordelijkheid van de werkplekbegeleider, hele dagen lesgeeft. Jij toont leiderschap, kennis en vaardigheden in complexe beroepssituaties.

Indicatoren

7.1.1 – Waardengedreven professional | In de rol van waardengedreven professional geef je levensbeschouwing een eigen plek in jouw onderwijs passend bij de identiteit van de school, jezelf en de culturele en religieuze achtergronden in de groep en/of school. Jij draagt bij aan de morele ontwikkeling en burgerschapsvorming van het kind. Jij weet daarmee sociale cohesie te bevorderen. Jij doet dit vanuit een onderbouwde visie op onderwijs.

7.1.2 - Pedagoog | In de rol van pedagoog kun je een veilig leerklimaat bieden en stimuleer je de ontwikkeling van kinderen in je groep vanuit een onderbouwde pedagogische visie en opdracht. Jij volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen en signaleert ontwikkelingsuitdagingen. Jij communiceert op basis van persoonlijke professionele waarden met kinderen, collega's, ouders/opvoeders.

7.1.3 - Didacticus | In de rol van didacticus kun je onderwijs voorbereiden, je biedt planmatig onderwijs op maat om kinderen maximaal te ondersteunen in hun ontwikkeling door aan te sluiten bij hun onderwijs- en instructiebehoeften. Jij kan onderwijs uitvoeren en organiseren. Jij hebt zicht op hoe het gaat met de kinderen in jouw groep, zowel op pedagogisch als vakdidactisch gebied, en onderneemt beredeneerde acties om hen maximaal te ondersteunen in hun ontwikkeling.

7.1.4 - Onderwijsontwerper | In de rol van onderwijsontwerper ontwerp je in co-creatie met kinderen, collega's en/of externen duurzaam eigentijds onderwijs vanuit een gedeelde visie op onderwijs. Jouw samenhangende onderwijsontwerpen zijn vakoverstijgend en/of methode-(on)afhankelijke, gekoppeld aan leerdoelen en maken leren zichtbaar binnen

krachtige leeractiviteiten.

7.1.5 - Teamspeler | In de rol van teamspeler werk je vanuit een onderzoekende houding samen met diverse partners (o.a. collega's, ouders, kinderen) en bent nieuwsgierig naar hun ideeën. Jij gaat het professionele leergesprek aan met collega's uit het brede werkveld.

Semesterprogramma 7.2

De volgende rol(len) van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als Waardengedreven professional
- De leraar als Pedagoog
- De leraar als Didacticus
- De leraar als Onderwijsontwerper
- De leraar als Teamspeler

Informatie over de onderwijseenheid

Tijdens deze onderwijseenheid voert de student een praktijkonderzoek uit dat gekoppeld is aan een praktijkvraagstuk binnen de stageschool waar hij/zij werkzaam is. Het doel van dit praktijkonderzoek is om een waardevolle bijdrage te leveren aan de stageschool.

Binnen het praktijkonderzoek ontwerpt de student een oplossing die aansluit op zowel de rol binnen de minor (zie beschrijving hieronder) die de student volgt als het praktijkvraagstuk op de stageschool.

Beschrijving van de drie verdiepingsminoren Educatie

Minor Educational Leader

De student leert hoe hij/zij als educational leader veranderingen binnen de school kan initiëren en begeleiden. Dit gebeurt door het maken van een advies en veranderplan, waarbij zelfinzicht en teamdynamiek centraal staan. Het doel is om impact te maken en draagvlak te creëren voor verbetering.

Minor Educational Design

De student ontwikkelt zich tot onderwijsontwerper door een onderwijsproduct te ontwerpen op basis van een praktijkprobleem binnen de werkplek. De nadruk ligt niet alleen op het eindproduct, maar vooral op het ontwerpproces en het ontwikkelen van nieuwe ontwerpvaardigheden.

Minor Educational Needs

De student neemt de rol van pedagoog op zich en stelt een pedagogisch groepsplan op om het groepsklimaat positief te beïnvloeden. Dit gebeurt via een interventie gebaseerd op een praktijkprobleem in de klas. Het proces is hierbij net zo belangrijk als het product, met mogelijke doorontwikkeling in semester 8

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Je voert een praktijkonderzoek uit gekoppeld aan een praktijkvraagstuk binnen jouw organisatie met als doel een bijdrage te leveren aan de lerende organisatie. Binnen het praktijkonderzoek maak je een ontwerp passend bij je minorrol waarbij je vanuit een onderbouwde visie op jouw professionele rol strategisch kansen signaleert, benut en anderen weet te inspireren en verbinden. Je reflecteert op jouw professionele rol en je ontwikkelingen hierin.

Indicatoren

- 7.2.1 | Je signaleert een complex en beroepsrelevant praktijkvraagstuk.,
- 7.2.2 | Je verkent en analyseert in samenspraak met de werkplek de context en de inhoud van het te onderzoeken praktijkvraagstuk.,
- 7.2.3 | Je komt tot een logisch samenhangende opzet met probleemstelling, doelstelling, hoofdvraag en deelvragen.,
- 7.2.4 | Je presenteert je ontwerpproces en het product passend bij het praktijkvraagstuk.,
- 7.2.5 | Je vertaalt een onderbouwde internationale visie op je minorrol in doordachte keuzes voor je professionele praktijk en product.,
- 7.2.6 | Je werkt verbindend en proactief samen met andere professionals vanuit je minorrol en levert een zichtbare bijdrage aan verbeteringen.,
- 7.2.7 | Je bouwt aan een educatief netwerk dat relevant is voor het ontwerpen van product(en) en je toont aan dat je hiermee je minorrol versterkt.

Semesterprogramma 8

Semesterprogramma 8.1

De volgende rol(len) van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als Waardengedreven professional
- De leraar als Pedagoog
- De leraar als Didacticus
- De leraar als Onderwijsontwerper
- De leraar als Teamspeler

Informatie over de onderwijseenheid

Het is tijd om af te studeren. De student is klaar voor de Proeve van Bekwaamheid. Alles wat zij de afgelopen jaren hebben geleerd in de praktijk en op de CHE mogen ze nu verder toepassen. De student staat drie dagen (deeltijd min. 2 dagen) zelfstandig voor de klas en werkt aan de beroepsrollen van de opleiding leraar basisonderwijs.

Eisen voor de Proeve van Bekwaamheid:

- De PvB is drie dagen (DTO: minimaal 2 dagen) in dezelfde groep gedurende 40 of 50 dagen (afhankelijk van het contract).
- In de groep zitten minimaal 15 leerlingen (regulier), 10 leerlingen (SBO) of 7 leerlingen (SO).
- Praktijkleren in het SO en VSO kan alleen in groepen waar de leerlingen functioneren bij een ontwikkelingsniveau zoals verwacht kan worden van een vierjarige tot twaaljarige.
- Er mag geen familie in de groep zitten of werkzaam zijn op de basisschool.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Jij functioneert vanuit landelijke bekwaamheidseisen als verantwoordelijke en startbekwame onderwijsprofessional, in (on)bekende situaties en een internationale of multiculturele context. Jij toont leiderschap in complexe beroepssituaties en gevorderde kennis en vaardigheden.

Indicatoren

8.1.1 – Waardengedreven professional | In de rol van waardengedreven professional geef je levensbeschouwing een eigen plek in jouw onderwijs passend bij de identiteit van de school, jezelf en de culturele en religieuze achtergronden in de groep en/of school. Jij draagt bij aan de morele ontwikkeling en burgerschapsvorming van het kind. Jij weet daarmee sociale cohesie te bevorderen, ook in een multiculturele context. Jij doet dit vanuit een

onderbouwde visie op onderwijs in relatie tot diversiteit in de samenleving.

8.1.2 - Pedagoog | In de rol van pedagoog kun je een veilig leerklimaat bieden en stimuleer je de ontwikkeling van kinderen in je groep vanuit een onderbouwde pedagogische visie en opdracht. Jij volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen en signaleert ontwikkelingsuitdagingen. Jij communiceert op basis van persoonlijke professionele waarden met kinderen, collega's, ouders/opvoeders en externen. Jij durft verantwoordelijkheid te nemen in complexe beroepssituaties. Daarbij betrek jij verschillende perspectieven en houd jij het welzijn van het kind voor ogen. Jij weet om te gaan met actuele pedagogisch-maatschappelijke vraagstukken. Jij levert een bijdrage aan het sociaal veiligheidsbeleid van de school.

8.1.3 - Didacticus | In de rol van didacticus kun je onderwijs voorbereiden, je biedt planmatig onderwijs op maat om kinderen maximaal te ondersteunen in hun ontwikkeling door aan te sluiten bij hun onderwijs- en instructiebehoeften. Jij kan onderwijs uitvoeren en organiseren. Jij hebt zicht op hoe het gaat met de kinderen in jouw groep, zowel op pedagogisch als vakdidactisch gebied, en onderneemt beredeneerde acties om hen maximaal te ondersteunen in hun ontwikkeling. Jij kan onderwijs evalueren in goede afstemming met jouw teamleden, jouw kinderen van je groep en hun ouders.

8.1.4 - Onderwijsontwerper | In de rol van onderwijsontwerper ontwerp je in co-creatie met kinderen, collega's en/of externen duurzaam eigentijds onderwijs vanuit een gedeelde visie op onderwijs. Jouw samenhangende onderwijsontwerpen zijn vakoverstijgend en/of methode-(on)afhankelijke, gekoppeld aan leerdoelen en maken leren zichtbaar binnen krachtige leeractiviteiten. Jij innoveert daarmee aantoonbaar je eigen lespraktijk gekoppeld aan actuele onderwijsontwikkelingen, gebruikmakend van technologie en onderbouwd vanuit actuele onderwijs- en leertheorie.

8.1.5 - Teamspeler | In de rol van teamspeler werk je vanuit een onderzoekende houding samen met diverse partners (o.a. collega's, ouders, kinderen) en bent nieuwsgierig naar hun ideeën. Jij gaat het professionele leergesprek aan met collega's uit het brede werkveld. Jij geeft blijk van vakmanschap en innovatief vermogen door bij te dragen aan het oplossen van complexe en onvoorspelbare problemen in jouw werkomgeving in het onderwijs. Jij profileert jezelf in jouw beroep als een reflectieve en lerende professional met impact.

Semesterprogramma 8.2

De volgende rol(len) van de leraar staan centraal in deze onderwijseenheid:

- De leraar als Waardengedreven professional
- De leraar als Pedagoog
- De leraar als Didacticus
- De leraar als Onderwijsontwerper
- De leraar als Teamspeler

Informatie over de onderwijseenheid

Tijdens deze onderwijseenheid voert de student een praktijkgericht onderzoek uit, gekoppeld aan een praktijkvraagstuk dat speelt binnen de stageschool waar hij/zij werkzaam is. Met dit praktijkonderzoek toont de startbekwame leerkracht dat hij/zij vanuit drie externe kaders (NLQF, Kennisbasis leraar basisonderwijs generiek, landelijke bekwaamheidseisen leraar PO) beschikt over gevorderde, vakrelevante kennis, inzicht in bijbehorende theorieën en concepten en onderzoeksmatig handelen. In aansluiting op het minoronderzoek in semesterprogramma 7.2 voert de student voor semester 8.2 praktijkonderzoek uit. De student laat hiermee zien dat hij/zij in staat is een complex en relevant probleem vanuit de werkomgeving in een onderzoeksvraag te vatten en daarbij passende onderzoeksmethoden hanteert om tot gegevensverzameling te komen. Hierbij houdt de student rekening met onderzoeksethiek en worden verzamelde gegevens op passende wijze samengevat tot een logisch en consistent betoog voor vakgenoten op de opleidingsschool. De opgedane inzichten worden bovendien gekoppeld aan bredere inzichten vanuit het vakgebied en leveren een bijdrage aan onderwijskundige ontwikkelingen en het oplossen van praktijkproblemen.

Leeruitkomsten en indicatoren

Leeruitkomst: Jij geeft blijk van vakmanschap en innovatief vermogen door met een grote mate van zelfstandigheid bij te dragen aan het oplossen van complexe (en onvoorspelbare) problemen in je werkomgeving. Jij onderbouwt je handelen vanuit onderzoekend vermogen en een gedegen theoretische basis en verwerft draagvlak voor de uit praktijkonderzoek voortgekomen inzichten.

Indicatoren

8.2.1 | Je signaleert complexe en relevante problemen in je werkomgeving en werkt deze zelfstandig uit in een onderzoeksvraag.

8.2.2 | Je kiest passende methoden om het geselecteerde praktijkvraagstuk te onderzoeken en je onderbouwt je keuzes vanuit theoretische inzichten die gericht zijn op de kernbegrippen uit de onderzoeksvraag.

8.2.3 | Je voert je onderzoeksplan op methodisch verantwoorde wijze uit met een grote mate van zelfstandigheid en toont aan dat je daarbij rekening houdt met onderzoeksethiek.

8.2.4 | Je presenteert je onderzoeksresultaten en daarop gebaseerde voorstellen op een voor vakgenoten begrijpelijke en aantrekkelijke manier in een ordelijk, logisch consistent betoog met verzorgd taalgebruik.

8.2.5 | Je toont je onderzoekend vermogen door de opgedane inzichten in jouw praktijkonderzoek te koppelen aan bredere inzichten vanuit het vakgebied.